

Overvejelse at imødekomme Arbejdernes Ønske om, at der udbetales Arbejds løn for de Helligdage, der ikke er Søndage, men da en tilsvarende Udbetaling ikke kan ventes gennemført for de under Marineministeriet henhørende Arbejdere, har man ikke anset det for betimeligt at fastholde denne Tanke. . . . Den „man“, som udtaler dette, er jo Krigsministeriet eller personificeret Forsvarsministeren. Han udtaler, at „man“ har haft til Hensigt at imødekomme Hærens Arbejdere paa dette Punkt, og saa henviser han til Marineministeriet. Men den „man“, som optræder i Marineministeriet, er jo ogsaa den højtærede Forsvarsminister; i hans Egenskab af Marineminister. Hvis Forholdet var dette, at der var to forskellige Ministre indenfor samme Ministerium, hvoraf den ene, den ene „man“, hævdede, at „man“ gerne vilde imødekomme, medens den anden „man“ sagde, at „man“ ikke kunde imødekomme den, var det forstaaeligt, at en saadan Konflikt kunde opstaa. Men da nu „man“ er den samme i Krigsministeriet og i Marineministeriet, og den ene „man“, som repræsenterer Forsvarsministeren, har ønsket udtrykkeligt at udtale, at denne „man“ gerne har villet imødekomme Hærens Arbejdere, maa man virkelig tro, at det, som har lagt Hindringer i Vejen, ikke er „man“ under Marineministeriet, men en særlig Myndighed, nemlig Orlogsværftets Ledelse, som har Indvendinger at gøre af saglig Natur. Hvis Forsvarsministeren har ønsket, at denne Misforstaaelse ikke skulde opstaa, tror jeg, at han skulde have ladet være at sætte denne lille velvillige Bemærkning ind i Krigsministeriets Skrivelse, naar han ikke kunde sætte en lignende velvillig Bemærkning ind i Marineministeriets. Om Sagens Realitet har jeg udtalt mig før og skal ikke vende tilbage dertil.

Den højtærede Forsvarsminister anførte med Hensyn til Spørgsmaalet om Arbejdstiden for Orlogsværftets Arbejdere, at Staten ikke har stadfæstet 8 Timers Arbejdsdagen. Nej, det er rigtigt, Staten har ikke stadfæstet en Normalarbejdsdag. Men det Spørgsmaal ligger heller slet ikke for her. Spørgsmaalet om, hvorvidt 8 Timers Arbejdsdagen eller overhovedet en Normalarbejdsdag bør indføres, maa efter vor Opfattelse besvares forskelligt for de forskellige Erhverv, forskelligt for Landbrug og Industri og indenfor Industrien atter forskelligt efter Virksomhedens Art. Hvorledes Lovgivningen vil stille sig i denne Sag, er et — nærmere eller fjernere — Fremtidsspørgsmaal. Statens Stilling over-

for Orlogsværftets Arbejdere har været denne, at den gennem mere end en Menneskealder har fastholdt en 8 Timers Arbejdsdag. Derigennem er der dog virkelig paa dette særlige Omraade etableret en Tilstand, som nærmer sig til at være en hævdvunden Ret. Nu sagde den højtærede Forsvarsminister, at den Ordning, der foreligger — jeg har paa vist i Formiddags gennem Citater af selve Ministerens Bemærkninger, hvorledes enhver Regulering gennem disse Aar fra Begyndelsen af 60'erne og indtil nu altid har fastholdt en Arbejdstid omkring de 8 Timer, snarest lidt nedadgaaende —, at den ikke har fundet Sted under noget Tryk fra Arbejdernes Side. Nej, det er rigtigt, den er utvivlsomt tilvejebragt paa Grund af Ledelsens egen Opfattelse af, hvad der var det hensigtsmæssigste for Arbejdet; men det, som sker nu, er, at man vender Tingen om og under et Tryk fra Statens Side tvinger Arbejderne bort fra den hævdvundne Arbejdstid og ind i en højere. Dette finder jeg saa meget mere beklageligt, som hele dette Spørgsmaal, efter alt, hvad der er forelagt os, med nogen Bøjelighed, nogen større Forhandlingsevne fra visse Lederes Side og nogen, ikke stor finansiel Imødekommenhed af den højtærede Forsvarsminister kunde være bragt til en Løsning, hvortil alle havde kunnet slutte sig, thi i Virkeligheden har Arbejderne under Forhandlingerne gjort meget betydelige Indrømmelser. Men man har ligesom ikke villet nøjes med disse Indrømmelser vedrørende Indskrænkning af Frihedsfristerne, men ligesom villet presse dem et Skridt ud over det Punkt, som de syntes de kunde gaa til uden at bryde deres Principper. Det er det, jeg finder er det højst beklagelige i denne Affære. Det giver et Skin af, at man har ønsket at føre Arbejderne et Stykke længere, end de overhovedet kunde gaa, naar de vilde fastholde deres Principper, hvad der for deres Vedkommende er fuldkommen lige saa berettiget som for andres Vedkommende.

Den ærede Ordfører sagde, at Arbejdstiden vilde blive ved at gaa nedad ganske af sig selv i Kraft af en økonomisk Lov, og at han havde Sympati for denne Bevægelse. Men naar han ser saadan paa Sagen, er det dog forunderligt, at han her er med til ved Statstryk at bringe Bevægelsen den helt modsatte Vej, lige paa tværs af den økonomiske Lov, som han siger bestaar, og som han har Sympati for. Og saa finder den ærede Ordfører en ganske ejendommelig Trøst,